

Socialpolitikai cikkek.

Dr. Herrmann Antaltól

11

22

A mi perverz gazdasági helyzetünkbe és szociális szervezetlenségünk mellett a társadalom egész rétegei rá vannak szorulva mások segélyére, a jótékonyagra. A szociális kultúra magasabb fokán a magánjótékonyt a közjótékonyra váltja fel, a társadalom és az állam emberbaráti akciója. A magánjótékonyt nálunk is általában megcsappant, az állam humánus gondoskodása pedig nagy vonásokban és helyes irányban kezd kibontakozni. De a társadalom karitatív tevékenysége sok tekintetben céltévesztő irányú.

Az országos nagy jótékonyági egyesületek nagy része, (de a kulturális és nemzeti céluaknak is egy része) bevételeinek aránytalan nagy hányadát költi a többnyire igen nagy apparátussal dolgozó, költséges adminisztrációra. Központi hivatalok fényes palotákban hiválnak, tisztviselői nagy fizetést húznak, rengeleg nyomtatványai pazar kiállításnak.

A vidéki jótékonyt sem gazdálkodik jobban. Ahelyett, hogy egyesítenék a társadalmi erőket, mesterségesen szétforgácsolják azokat. A jótékony egyesületek nemcsak céljuk szerint tagolódnak (szanatorium, vereskereszt, patronázs stb.) hanem felekezeti és osztályok szerint is.

Megesik az, hogy pl. egy jótékony bál 1000 koronás bevételeiből 100 kor., marad a cégérül szolgáló cégra, de ez is csak 300 kor., felülfizetés mellett. Kétségtelen, hogy a közönség, melynek jótékony büdzséje korlá-

tozva van, ez alkalomból 1000 koronát eladott, nem számítva a többszörösen nagyobb mellékiadásokat, s hogy ennek csak tizedrésze érte el a szándékolt célt. Tehát a 900 k. tulajdonképpen deficit. Azonban a jelenlevők némi ellenértéket is kaptak: mulattak a belépi díj fejében. Ezt tehát még az ő számlájukra lehet írni.

Miniszteri rendelettel meg kellene tiltani, hogy a felülfizetések a deficit fedezésére ne használjanak. Aki felelősséget vállal a részért, legyen felelős a deficitért is.

dovoljno ne zračiti takav tijesan stan, u kojemu mnogo rubenina smije se samo onda iznijeti i da

24
Csak akkor rendezzenek közcélú mulatságot, ha biztosítva vannak a költségek. Ezt előretudhatja, aki ismeri a helyzetet. És ezt biztosítani is lehet a belépő jegyeknek előleges elhelyezésével, főképen pedig a rendezésnek minél gazdálkodóbb egyszerűségével.

De ekkor kevesebb lesz a jótékony mulatság, tehát az e címen befolyó bevétel is! —

Nemzetünk most igen gyászos időket él. Sőt mondhatni, az egész kultúremberiségnek gyásza van. Ez nem az örökös pazarló, tomboló dinom-dánom ideje.

*Herrmann Antal dr.**

*

Van-e valaki, aki nem érzi e sorok elolvasása után, hogy mennyire igaza van dr. Herrmann Antalnak!